

लोकसभेपेक्षा विधानसभेला ७१ लाख मतदार अधिक!

। मुंबई । प्रतिनिधी ।

लोकसभा निवडणुकीनंतर अवघ्या एका महिन्यात तब्बल साडेसहा लाख मतदार वाढले कसे? हे मतदार आले कुठून आणि त्यांची नोंदणी कशी झाली? असा थेट सवाल आमदार रोहित पवार यांनी निवडणूक आयोगाला केला आहे. लोकसभा आणि विधानसभा निवडणुकीतील मतदानाच्या आकडेवारीवर प्रश्न उपस्थित करत त्यांनी मतदारायादी, एसआयआर आणि ईव्हीएमबाबत, गंभीर आरोप केले. सोमवार, दि. २८ सप्टेंबर रोजी मुंबईत पत्रकार परिषद घेण्यात आली. त्यावेळी ते बोलत होते.

रोहित पवार यांनी सांगितले की, लोकसभेच्या सहा महिन्यांच्या कालावधीत सुमारे ६.५ लाख मतदार वाढले; मात्र विधानसभा निवडणुकीपूर्वी केवळ एका महिन्यात पुन्हा सुमारे ६.५ लाख मतदार वाढल्याचा दावा त्यांनी केला. लोकसभेपेक्षा विधानसभेला तब्बल ७१ लाख अधिक मतदान झाले असून, या संपूर्ण प्रक्रियेबाबत राज्यात

ईव्हीएम ‘मॅनेज’ केल्याची चर्चा असल्याचेही त्यांनी म्हटले.

मतदारायादीतील दुबार नावे, मृत व्यक्तींना जिवंत तर जिवंत व्यक्तींना मृत दाखविणे तसेच कायमस्वरूपी स्थलांतरित दाखविण्याच्या प्रकरणांकडेही पवार यांनी लक्ष वेधले. पत्रकार परिषदेत त्यांनी एका जिवंत व्यक्तीला एसआयआर यादीत मृत दाखविल्याचा दावा करत व्हिडिओ कॉलद्वारे त्याचा पुरावाही दाखविला.

महाराष्ट्रातील एसआयआर प्रक्रियेत दोन कोटींहून अधिक नावे प्रारूप मतदार यादीत समाविष्ट झालेली नाहीत. मात्र ही नावे अंतिमतः वगळण्यात आली

आहेत, असे समजणे योग्य नसून, निवडणूक अधिकाऱ्यांनी त्यामागे अनुपलब्ध, मृत किंवा स्थलांतरित मतदारांसह विविध कारणे नमूद केली आहेत.

जाहीर नोटीस				
दिनांक : २९ सप्टेंबर २०२६				
सर्व लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, खालील परिशिष्ट मध्ये वर्णन केलेली जमीन मिळकत ही त्यांचे ७/१२ उताऱ्यावर नमुद असलेल्या मालकाकडून आमचे अशिलांनी कायमचे खरेदीखताद्वारे विकत घेण्याचे निश्चित केलेले आहे. या मिळकती संदर्भात कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा खरेदीखत, साठेकरार, विक्री, गहान, दान, लिज, बक्षीसपत्र, चार्ज, ताबेकब्जा, कुळमुखत्यार पत्र वगैरे कोणत्याही प्रकारचा हक्कहितसंबंध असल्यास, आणि किंवा त्यांची आमचे अशिलांच्या खरेदीच्या व्यवहारास हकत असल्यास, संबंधीत व्यक्ती किंवा संस्थांनी आपली हरकत कागदोपत्री पुराव्यासह लेखी स्वरूपात खालील नमुद पत्त्यावर ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्या पासून ०७ (सात) दिवसांत कळवावे. मुदतीमध्ये कोणाचीही हरकत न आल्यास माझे अशिल खालील परिशिष्टामध्ये वर्णन केलेल्या जमिन मिळकतीच्या मालकाबरोबर आपला खरेदी व्यवहार पुर्ण करतील. मुदत बाहय हरकती विचारात घेतल्या जाणार नाही, याची नोंद घ्यावी.				
परिशिष्ट				
मौजे - मोप्राज, ता. कर्जत, जि. रायगड येथील जमीन मिळकत	सव्हे नं.	हिस्सा नं.	क्षेत्र	आकार
मालकाचे नाव	सव्हे नं.	हिस्सा नं.	क्षेत्र	आकार
किशोर नाथ गोस्वामी	१३	२/ब/१	३-४७-००	२ ६९
			या पैकी लिहून देणार यांच्या मालकीचे अविकम हिश्याचे क्षेत्र हे ० आर ०८ पर्ा ० मात्र.	
येणेप्रमाणे जाहीर नोटीस आहे.				
कार्यालयीन पत्ता :- मु.पो.कशेळे, कर्जत-मुखाळ रोड, सरकारी दवाखान्यासमोर, ता.कर्जत, जि.रायगड. ४१०२०१			सही/-	
			अॅड. भूपेश तानाजी चेमारे	
			मो.नं. ९१५८२७७२८	
			दिनांक :- २९/०९/२०२६	

पान १ वरुन

स्फोटाने महाड हादरले

आहे. मात्र, कंपनीतील सुरवायझर नितीन लाड यांची प्रकृती चिंताजनक असल्याची माहिती समोर आली आहे. दरम्यान, या घटनेची माहिती मिळताच अग्निशमन दल आणि पोलीस प्रशासन घटनास्थळी दाखल झाले. अग्निशमन दलाने परिस्थिती नियंत्रणात आणण्यासाठी शर्थीचे प्रयत्न केले. घटनास्थळी आवश्यक ती खबरदारी घेण्यात आली असून, सध्या परिस्थिती नियंत्रणात असल्याची माहिती प्रशासनाकडून देण्यात आली आहे.

सुदैवाने या घटनेत कोणतीही जीवितहानी झालेली नसल्याचे प्रशासनाकडून सांगण्यात आले आहे. तसेच, या स्फोटानंतर परिसरात गॅस गळती झाल्याच्या अफवा पसरल्या होत्या. मात्र, घटनास्थळी कोणत्याही प्रकारची वायू अथवा गॅस गळती झालेली नसल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे नागरिकांनी अफवांवर विश्वास ठेवू नये, असे आवाहन करण्यात आले आहे. दरम्यान, नागरिकांनी घटनास्थळाबाबत कोणत्याही प्रकारच्या अफवा किंवा अप्रमाणित माहिती सोशल मीडियावर प्रसारित करू नये. प्रशासन आणि पोलिसांकडून परिस्थितीवर लक्ष ठेवण्यात येत असून, नागरिकांनी धाबकून न जाता प्रशासनाच्या सूचनांचे पालन करावे, असे आवाहन देखील करण्यात आले.

१४ तालुक्यांतील शेतकरी मदतीपासून वंचित

अशी मागणी जोर धरत आहे. तसेच, मंत्री आदिती तटकरे या शीर्वर्धन विधानसभा मतदारसंघाच्या आमदार असून, त्या महाराष्ट्राच्या महिला व बाल विकास मंत्री आहेत. तर सुनील तटकरे हे रायगड लोकसभा मतदारसंघाचे विद्यमान खासदार आहेत. त्यामुळे आता शेतकऱ्यांचा सवाल आहे की, शीर्वर्धनच्या शेतकऱ्यांना दुष्काळी सवलती मिळणे स्वागतार्ह असले, तरी रायाडच्या इतर तालुक्यांतील नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांचा आवाजही तितक्याच ताकदीने शासनदरबारी पोहोचणार का? शीर्वर्धनचा समावेश झाला म्हणून त्याला विरोध नाही; मात्र महाड, पेण, माणगाव, रोहा, अलिबाग आणि अन्य तालुक्यांतील नुकसानाकडे दुर्लक्ष होता कामा नये, अशी शेतकरी वर्गाची अपेक्षा आहे.

दिव्यांगाच्या जागेवर ‘लोना’चा डोळा?

कार्यालयासमोर न्यायासाठी उपोषण सुरू केले आहे. यावेळी ही वाहीनी काढण्यात यावी, अशी मागणी गणेश म्हामणकर यांनी केली आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारित येणाऱ्या जागेतूनच सांडपाण्याची पाईप लाईन टाकण्यात आली आहे. सर्व विभागाची परवानगी घेऊनच काम करण्यात आले आहे. संबंधित उपोषणकर्ते यांच्या जागेचा संबंध येत नाही.

– **राजेंद्र पाटील, व्यवस्थापक, एचआर विभाग, लोना इंडस्ट्रीज**

विद्यार्थ्यांच्या कलेला मिळणार रंगमंचातून संधी

सोहळा बांधकाम सभापती प्रशांत नाईक व उपनगराध्यक्षा अॅड. मानसी म्हात्रे यांच्या प्रमुख उपस्थितीत पार पडला. यावेळी अॅड. निलम हजारे, अॅड. अश्वीनी ठोसर, अॅड. ऋषिकेश माळी, अॅड. निवेदिता वाघमारे, जमाल सय्यद, योजना पाटील, कैसर दणदणे, अॅड. अंकीत बंगेरा, नगर अभियंता संतोष मुंडे, सर्व नागरसेवक, नगरपरिषद शिक्षण विभागातील अधिकारी, कर्मचारी, उपस्थित होते.

हिंदू हृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे नागरी लोककल्याण अभियानांतर्गत नगरपरिषद हद्दीतील मराठी शाळा क्रमांक एक व दोनच्या परिसरात रंगमंच बांधकाम व शाळेच्या इमारतीवरील रेसवर शेड उभारली जाणार आहे. शाळेतील विद्यार्थ्यांना शिक्षणाबरोबरच वेगवेगळे उपक्रम राबवित असताना रंगमंचाद्वारे कला सादर करण्याचे हक्काचे व्यासपिठ मिळावे, यासाठी अद्ययावत असे रंगमंच बांधले जाणार आहे. अलिबाग नगरपरिषद हद्दीतील शाळेमध्ये सांस्कृतिक कार्यक्रम दरवर्षी होतात. या सांस्कृतिक कार्यक्रमातून विद्यार्थ्यांना त्यांच्या कलेचे सादरीकरण करण्याची संधी चांगल्या अद्ययावत रंगमंचातून मिळावी, यासाठी शाळा क्रमांक एक व दोन मध्ये रंगमंच उभारले जाणार आहे. शाळेच्या आवारात उभारण्यात येणाऱ्या रंगमंचातून विद्यार्थ्यांना विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम, स्नेहसंमेलन, वक्तृत्व, नृत्य नाट्य सादरीकरणासह शालेय उपक्रमांसाठी कायम स्वरूपी जागा उपलब्ध होणार आहे. त्यामुळे शाळेच्या पायाभूत सुविधांमध्ये या कामाची भर पडणार आहे.

विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना आणि आत्म विश्वासाला व्यासपिठ मिळावे, यासाठी शाळेच्या आवारात कायमच स्वरूपी रंगमंच उभारले जाणार आहे. शाळेच्या विविध सुविधांसह विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाला प्राधान्य देण्यासाठी अद्ययावत असे रंगमंच उभारले जाणार आहे.

– **प्रशांत नाईक, बांधकाम सभापती, अलिबाग नगरपरिषद**

बोरघाटात कंटेनरची टेम्पोला धडक

मुंबईच्या दिशेने जात होता. बोरघाटातील डेकू गावाच्या हद्दीत आल्यानंतर त्याचे कंटेनरवरील नियंत्रण सुटले आणि पुढे जाणाऱ्या टाटा टेम्पोला पाठीमागून जोरदार धडक दिली. या धडकंनंतर दोन्ही वाहने रस्त्याच्या कडेला असलेल्या खोल दरीत कोसळली. या अपघातात कंटेनरच्या केबिनमध्ये चालक मोहमद कैफ अडकला. त्यामुळे त्याचा जागीच मृत्यू झाला. तर टेम्पो चालक मीराज शेख (२९) हा जखमी झाला आहे. अपघाताची माहिती मिळताच बोरघाट महामार्ग पोलीस, आयआरबी यंत्रणा, हेल्य फळंदेशनचे सदस्य, देवदूत यंत्रणा, डेल्टा फोर्स, महाराष्ट्र सुरक्षा दलाचे जवान, लोकमान्य हॉस्पिटलची रुग्णवाहिका आणि एफएनक कंपनीची टीम तातडीने घटनास्थळी दाखल झाली. बचाव पथकांनी दरीत उतरून अपघातग्रस्त वाहनांमध्ये अडकलेल्या जखमी टेम्पो चालकाला बाहेर काढले. त्याला पुढील उपचारासाठी खोपोली नगरपालिकेच्या रुग्णालयात

दाखल करण्यात आले. अपघातानंतर काही काळ महामार्गावरील वाहतुकीवर परिणाम झाला होता.

एनडीएसोबत जाणार नाही : पवार

ते म्हणाले की, आपल्याबाबत वेगवेगळ्या चर्चा सुरू आहेत. मला त्यांना सांगायच आहे. आपण कुठेही जाणार नाही. आम्ही कुणासोबत जाणार नाही. यायचं असेल तर आमच्यासोबत या, असे त्यांनी सांगितले. त्यामुळे आगामी काळात शरद पवार यांचा पक्ष राज्यात महाविकास आघाडी आणि देशपातळीवर इंडिया आघाडीसोबत राहून काम करेल, हे स्पष्ट झाले आहे.

जेएनपीटी-पळस्पेवरील गाळ्यांना आग

जीवितहानी झाल्याची नोंद नाही. मिळालेल्या माहितीनुसार, अग्निशमन दलाला रात्री सात वाजण्याच्या सुमारास आगीची वृत्ती मिळाली. अभिमन्यू लांडगे यांनी माहिती दिल्यानंतर अग्निशमन दल घटनास्थळी रवाना करण्यात आले. घटनास्थळी पोहोचल्यानंतर चार गाळ्यांना आग लागल्याचे निदर्शनास आले. त्यामध्ये एसी कॉंग्रेसर व गॅस रिफिलचे साहित्य, फरसाण व चिप्स निर्मिती कारखाना, फर्निचर तसेच सीलिंग पीव्हीसी शीटचा गाळा यांचा समावेश होता. यावेळी आग विझविण्यासाठी होज रील तसेच दोन होजची एक लाईन टाकून पाण्याचा मारा करण्यात आला. त्यानंतर गाळ्यांमधील साहित्य थंड करण्याचे काम सुरू करण्यात आले. आगीवर नियंत्रण मिळवितांना गाळ्यांचे शेल्टर अडथळा ठरत असल्याने घटनास्थळी जेसीबी बोलावून शेल्टर तोडण्यात आले. तसेच, जळालेले व नुकसानग्रस्त साहित्य बाहेर काढून त्याचा साल्वेज जमा करण्याचे काम करण्यात आले. ही आग नेमकी कशामुळे लागली, याचे कारण अद्याप स्पष्ट झालेले नसून त्याबाबत तपास सुरू आहे.

आज साखरचौथ गणेशमूर्तींची प्रतिष्ठापना

साहित्य खरेदीसाठी सोमवारी (दि.२८) सायंकाळी जिल्ह्यातील बाजारपेठांमध्ये गर्दी झाली होती. यावेळी पुजेच्या साहित्यासह, फुले, फळे सजावटीसाठी लागणारे साहित्य खरेदीसाठी बाजारपेठा फुल्ल झाल्या होत्या. अलिबागमधी टिकरुळ नाचा येथील सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळाने १७ वर्षाची परंपरा जपली आहे. या मंडळातर्फे दरवर्षी वेगवेगळे समाजोपयोगी उपक्रम राबवले जातात. यावर्षी येथील महिलांना एकरू येत पारंपारिक लेझीमचे सादरीकरण करणार असल्याची माहिती देण्यात आली आहे.

निवडणूक आयुक्तांच्या बडतर्फसाठी काँग्रेस आक्रमक

आढळल्यास कायद्यानुसार कारवाई करावी, अशी मागणी काँग्रेसच्या वतीने निवेदनाद्वारे करण्यात आली.

निवडणुका स्वतंत्र व निपक्षपणे पार पडणे हे निवडणूक आयोगाचे कर्तव्य आहे. स्वायत्त असलेला निवडणूक आयोग मागील काही वर्षांपासून सत्ताधारी पक्षाच्या हातातील बाहुले बनले आहे. निवडणूक आयोग सत्ताधारी भाजपसाठी निवडणूकीत मॅच फिक्सिंग करीत असल्याचा संशय रायगडच्या जिल्हा काँग्रेसने व्यक्त केला. एसआयआरच्या नावाखाली मोठ्या प्रमाणात मतदारांची नावे काढण्यात आली आहेत असाही आरोप त्यांनी केला आहे. मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार हे एकतर्फी निर्णय घेत असल्याचे त्यांचे सहकारी निवडणूक आयुक्त सुखबीर सिंग सिंधू, आणि विवेक जोशी यांनी एका प्रसिध्दी पत्रकात स्पष्ट केले आहे. ज्ञानेश कुमार यांच्या निर्णयावर दहा महिन्यात १४ वेळा त्यांनी अधिकृतपणे आक्षेप नोंदविला आहे. निवडणूक आयोगातील अंतर्गत मतभेदांबाबतचा दाखला काँग्रेसने दिला आहे.मुख्य निवडणूक आयुक्तांच्या कारभारामुळे एसआयआरच्या कामकाजाबाबतही संशय व्यक्त करीत रायगड जिल्ह्यातील काँग्रेस सोमवारी रस्त्यावर उतरले. निवडणूक आयुक्ताने बोगस मतदार वाढविल्याचा आरोप काँग्रेसने करीत जिल्हाधिकारी कार्यालयावर धडक मोर्चा काढला. ज्ञानेश कुमार यांची कृती देशद्रोहाची असून त्यांनी लोकशाही व संविधानिक मुल्ये पायदळी तुडविल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. ज्ञानेश कुमार यांना बडतर्फ करण्यात यावे, सखोल चौकशी करून त्यांना अटक करण्यात यावी अशी मागी जोर धरत काँग्रेस भवन ते जिल्हाधिकारी कार्यालयापर्यंत मोर्चा काढण्यात आला. दरम्यान भाजपच्या जुन्या कार्यालयासमोर केंद्र सरकार विरोधात घोषणा देत ज्ञानेशकुमार यांचे छायाचित्र जाळले. यावेळी जिल्हाधिकारी यांना निवेदन देण्यात आले. यावेळी राजाभाऊ ठाकूर, अॅड. श्रध्दा ठाकूर, श्रुती म्हात्रे,डॉ. मनीष पाटील , नंदा म्हात्रे, मिलिंद पाडगांवकर ,योगेश मगर, काका ठाकूर, अशोक मोकल, नगरसेवक समीर ठाकूर, भास्कर चव्हाण आदी जिल्हा, तालुक्याचे पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

घाटात मच्छीचा कंटेनर पलटी

तर, महाड एसआयडीसीच्या अग्निशमन बंबाने तात्काळ धुरावर नियंत्रण मिळवून कंटेनर रस्त्याच्या बाजूला उभा केला.मिळालेल्या माहितीनुसार, कशेडी घाटात मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावर सोमवारी दुपारी १.०० वाजण्याच्या सुमारास अलिबाग येथून मासकी घेऊन ट्रक रत्नागिरीच्या दिशेने जात होतो. तो ट्रक धामणदिवी गावालगत आला आणि कलंडला. दुपारची वेळ आणि उळटळीत उन्हामुळे कंटेनरच्या डिझेल टँकवरळून धुराचे लोट उडू लागले. या अपघाताची माहिती पोलादपूर पोलिसांना मिळताच त्यांनी घटनास्थळी धाव घेतली. त्यांनी जखमी ट्रक चालकाला पोलादपूर ग्रामीण रुग्णालयात रवाना केले. यावेळी महाड औद्योगिक वसाहतीतील अग्निशमन दलाने कंटेनरच्या डिझेल टँकवरळवून निघणाऱ्या धुरावर पाण्याचा मारा करून आग पुर्णपणे नियंत्रणात आणली. नव्वल दीड तासांनंतर कलंडलेल्या कंटेनर जेसीबीच्या मदतीने रस्त्याच्या कडेला उभा करण्याची तयारी सुरू झाली. यादरम्यान, वाहतूक पोलीसांनी वाहतूक अन्नपौर्ण हॉटेल पासून गोव्याकडून मुंबईच्या दिशेने जाणाऱ्या मार्गिकिवर वळवून अपघातस्थळी वाहतुकीची कोडी होऊ नये याची दक्षता घेतली.

ईव्हीएम, मतदारायादी आणि ‘पिपाणी’ चिन्हाच्या मुद्द्यावरही पवार यांनी निवडणूक आयोगावर टीका केली. लोकशाहीच्या रक्षणासाठी ईव्हीएमविरोधातही मोठे आंदोलन उभारण्याची गरज असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले.

अर्जदार तर्फे वकील अॅड.आदेश शिरवटकर	
शीर्वर्धन येथील मा. दिवाणी न्यायधिश (क. स्तर) साो., यांचे कोर्टात	
दिवाणी चौ. अर्ज क्र.३९/२०२६	
ने.७/ड	
नेता.२८/१०/२६	
१. रिजवान हमजा खान	
वय - ४६ वर्षे, धंदा - गृहिणी	
२.सलमान हमजा खान	
वय - २७ वर्षे, धंदा- ड्रायव्हर	
३. मुस्कान अब्दुल अजीज नजीर	अर्जदार
वय - २५ वर्षे, धंदा - गृहिणी	
रा. म्हसळा, ता. म्हसळा, जि. रायगड ४०२ १०५	
४. सुहेल हमजा खान	
वय - २० वर्षे, धंदा- शिक्षण	
अनु. क्र. १,२ व ४ रा. वडवली, ता. श्रीवर्धन, जि. रायगड ४०२ ४०३	
विरुद्ध	
कोणीही नाही	सामनेवाला
सर्व लोकांस याद्वारे कळविण्यात येते की, अर्जदार यांनी ते कै. हमजा अब्दुलसमद खान यांचे वारस आहेत असा ठरवणारा दाखला मिळणेसाठी दिवाणी चौकशी अर्ज क्र.३९/२०२६ हा दाखल केलेला आहे. सदरचा वारस दाखला कै. हमजा अब्दुलसमद खान यांचे नावे असलेली बजाज मिनिडोर ही रिशा रजिस्ट्रेशन नंबर MH-06/S-3858 व परमिट क्र.MH06/55/SRD/2001 हे त्यांच्या नावे होण्यासाठी आवश्यक आहे.	
तरी अर्जदार यांना सदरचा वारस दाखला देण्यास कोणाची काही हरकत असल्यास त्यांनी दि. २८/१०/२०२६ रोजी सकाळी १०:३० वाजता दिवाणी न्यायाधिश क. स्तर साे शीर्वर्धन यांचे कोर्टात हजर राहून हरकत नोंदवावी. कोणी हजर न राहिल्यास अर्जदारांचे मागणीप्रमाणे वारस दाखला देण्यात येईल.	
सदरची जाहिर नोटीस माझ्या सहोनिशी व मे.कोर्टांच्या शिक्क्यानिशी दिली.	
शीर्वर्धन	
तारीख : ११/०९/२०२६	
सही :-	
कनिष्ठ लिपिक	अधिक्षक
दिवाणी न्यायाधिश क. स्तर	
शीर्वर्धन-रायगड	

 पनवेल महानगरपालिका, पनवेल
 जा.क्र.पमपा/सचिव/२०-२६/प्र.क्र.१०/३४३/२६ महापालिका सचिव कार्यालय, दिनांक :- २८/०९/२०२६
पनवेल महानगरपालिकेच्या सर्वसाधारण सभेची सूचना
प्रति, श्री/श्रीमती.----- मा.सदस्य/सदस्या, पनवेल महानगरपालिका, पनवेल. महोदय/ महोद्या, पनवेल महानगरपालिकेची सर्वसाधारण सभा क्र.१०, मंगळवार दिनांक ०६/१०/२०२६ रोजी, सकाळी ११:३० वाजता, महापालिकेच्या ‘‘आद्य क्रांतीवीर वासुदेव बळवंत फडके नाट्यगृह, पनवेल येथे खालील विषयांवर विचार विनिमय करण्यासाठी बोलविण्यात आली आहे. सर्वसाधारण सभा क्रमांक १०, दिनांक ०६/१०/२०२६ ची विषयपत्रिका १. मागील विशेष सर्वसधारण सभा क्र.७७ दि.०७/०८/२०२६ (अर्थसंकल्प), सर्वसाधारण सभा क्र.०८ दि.२०/०८/२०२६ तसेच विशेष सर्वसधारण सभा क्र.०९ दि.०९/०९/२०२६ रोजीच्या सभांचे इतिवृत कायम करणे. २. शासकीय पत्रव्यवहार ३. प्रस्नोत्तरे ४. मा. आयुक्त महोदयांकडील कार्यालयीन कामकाज : १. दिनांक २४/०४/२०२६ रोजीचा स्थागित विषय - पनवेल महानगरपालिका हद्दीमधील प्रभाग समिती अ,ब,क व ड मध्ये अतिक्रमण/अनधिकृत बांधकाम निष्कासन करणेकामी मनुष्यबळ, यंत्रसामुग्री व वाहने पुरविणेकामी निविदा मागविणेबाबत. २. दिनांक २२/०७/२०२६ रोजीचा स्थागित विषय पनवेल महानगरपालिकेचा सन २०२५-२६ या कालावधीकरिता मुंबई विद्यापीठामार्फत तयार करण्यात आलेला पर्यावरण सद्यस्थिती अहवाल (ESR) मा. सर्वसाधारण सभेच्या अवलोकनार्थ सादर करणेबाबत. ३. पनवेल महानगरपालिका प्रभाग समिती-ब व इतर रस्त्यालगत असणाऱ्या गटार, पादचारी मार्गांमधील इन्फेक्शन चेंबर्स वर वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार २०२६-२७ व २०२७-२८ या दोन वर्षांकरिता झाकणे लावणे व किरकोळ दुरुस्ती करणे. ४. पनवेल महानगरपालिका प्रभाग समिती-क, प्रभाग क्र.११,१२,१३ व १४ मध्ये समाविष्ट होणाऱ्या गटारांची सन २०२६-२७ व २०२७-२८ या दोन वर्षांकरिता रस्त्यालगत असणाऱ्या गटार, पादचारी मार्गांमधील इन्फेक्शन चेंबर्स वर वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार झाकणे लावणे व किरकोळ दुरुस्ती करणे. ५. पनवेल महानगरपालिका क्षेत्रातील महानगरपालिका मालकीच्या इमारतीची देखभाल व दुरुस्ती (नुतुंगीकरण) वार्षिक तत्वावर करणे. (२ वर्षांकरिता, सन २०२६-२७ व २०२७-२८ करिता) ६. पनवेल महानगरपालिका हद्दीतील प्रभाग समिती क, कामोटे येथील रस्त्यांवर महापालिका मालकीच्या मोकळ्या भुखंडावर वार्षिक तत्वावर माहिती दर्शक फलक बसविणे व रोड मार्किंग करणे. (२ वर्षांकरिता, सन २०२६-२७ व २०२७-२८ करिता) ७. पनवेल महानगरपालिका हद्दीतील प्रभाग समिती ड व इतर रस्त्यालगत असणाऱ्या गटार, पादचारी मार्गां मधील इन्फेक्शन चेंबर्स वर वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार २०२६-२७ व २०२७-२८ या दोन वर्षांकरिता झाकणे लावणे व किरकोळ दुरुस्ती करणे. ८. पनवेल महानगरपालिका हद्दीतील प्रभाग समिती ड पनवेल येथील रस्त्यांवर महापालिका मालकीच्या मोकळ्या भुखंडावर वार्षिक तत्वावर माहिती दर्शक फलक बसविणे व रोड मार्किंग करणे. (२ वर्षांकरिता, सन २०२६-२७ व २०२७-२८ करिता) ९. रायगड जिल्हा परिषदेच्या एकूण ५१ शाळा पनवेल महानगरपालिकेकडे हस्तांतरित करणेबाबत. १०. पनवेल महानगरपालिका क्षेत्रातील कळंबोली येथील लोकनेते दि.बा.पाटील मैदान, से.१०३ येथे पथदिप खांब उभारून कार्यान्वित करणे. ११. पनवेल महानगरपालिका क्षेत्रातील पिसावं व कवले गावाकडे जाणारा रस्ता या ठिकाणी पथदिप खांब उभारून कार्यान्वित करणे. १२. पनवेल महानगरपालिका क्षेत्रातील धानसर गाव व धानसर गावाकडे जाणारा रस्ता या ठिकाणी पथदिप खांब उभारून कार्यान्वित करणे. १३. पनवेल महानगरपालिका हद्दीतील नविन पनवेल येथील सेक्टर ०८, भुखंड क्र. १२९ या उद्यानाची दुरुस्ती करणे. १४. पनवेल महानगरपालिकेच्या पाणी पुरवठा विभागाकरीता १०००० लिटर क्षमतेचे नवीन २० गन वॉटर टँकर वाहने खरेदी करणे. १५. सन २०२६-२७ वर्षांसाठी पनवेल महानगरपालिकेच्या नागरी आरोग्य केंद्रे, नागरी वर्धनी केंद्रे येथे येणाऱ्या रुग्णांना औषधोपचार करण्याकरता ई-निविदा प्रसिद्ध करणेस प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत. १६. सन २०२६-२७ या श्रेष्णिक वर्षातील पनवेल महानगरपालिका शाळेय जिल्हास्तरीय विविध खेळांच्या क्रिडा स्पर्धांचे आयोजन करण्यास अपेक्षित खर्चास सर्वसाधारण सभेची मान्यता मिळणेबाबत. (मा.महापौर महोदय यांचे मंजुरीने व आदेशान्वये)
सही :-
नानासाहेब कामटे
महापालिका सचिव
पनवेल महानगरपालिका
महापालिका भवन, पनवेल
दिनांक :- २८/०९/२०२६.
सोबत - विषयांचे गोष्टवारे तसेच विशेष सर्वसधारण सभा क्र.०७ दि. ०७/०८/२०२६ (अर्थसंकल्प), सर्वसाधारण सभा क्र.०८ दि.२०/०८/२०२६ तसेच विशेष सर्वसधारण सभा क्र.०९ दि.०९/०९/२०२६ रोजीच्या सभांचे इतिवृत.

सर्व लोकांस कळविण्यात येते की, माझे अशिल श्री. सुरज दिलीप तुरे रा. सुकापूर, पनवेल-रायगड यांनी खालील वर्णनांची जमिन ही सदर जमिनीचे विद्यमान मालक श्री. अशोक जानू ओमले वगैरे-३ रा. रेवोळी, तालुका-पेण, जिल्हा-रायगड यांचेकडून रजिस्टर खरेदीखताने विकत घेण्याचे ठरविले असुन त्याबाबत उभयतंमध्ये सविस्तर बोलणी सुरू आहेत.

मिळकतीचे वर्णन- जिल्हा रायगड, पोत तुकडी व तालुका पेण, तलाठी सजा-कोलेटी, ग्रुप ग्रामपंचायत पावळ, मौजे- रेवोळी येथील सव्हे/गट नं. २८ क्षेत्र ०-६१-०० हे.आर.चौ.मी. त्यासी आकार क २-१९ पैसे ही जमिन या जाहीर नोटीसीचा विषय आहे.

सदरची जमिन ही निवेंध व बोजाविरहीत असल्याची ग्वाही सदर जमिनीचे विद्यमान मालकांनी माझे अशिलांना दिली आहे. तरी वरी

दुष्काळी मदतीला ‘ई-केवायसी’चा खोडा

■ रोह्यात महसूल विभाग नापास

■ १,६५२ शेतकरी मदतीच्या प्रतीक्षेत

■ सर्व्हर डाऊनच्या सबबीने महिनोमहिने हेलपाटे; शेतकरी संघटना आक्रमक

। चणेरा । प्रतिनिधी ।

रोहा तालुक्यातील शेतकऱ्यांसाठी शासनाने जाहीर केलेली दुष्काळी मदत कागदोपत्री मंजूर असली, तरी ई-केवायसीच्या कचाट्यात अडकलेल्या शेतकऱ्यांच्या खात्यापर्यंत ती पोहोचलेली नाही. पंचनामे झाले, कागदपत्रांची पूर्तता झाली; मात्र ई-केवायसी प्रलंबित असल्याने शेतकरी मदतीपासून वंचित आहेत. त्यात वारंवार सर्व्हर डाऊन होण्याच्या प्रकारामुळे महसूल विभागाच्या कार्यपद्धतीवरच प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. रोहा तालुक्यात तब्बल १ हजार ६५२ शेतकऱ्यांची ई-केवायसी अद्याप प्रलंबित असल्याची आकडेवारी समोर आली असून, शेतकऱ्यांच्या संयमाचा बांध आता फुटण्याच्या मार्गावर आहे.

अधिकृत आकडेवारीनुसार, रायगड जिल्ह्यात २०२६च्या दुष्काळी मदतीसाठी २१ हजार १९ शेतकऱ्यांची ई-केवायसी प्रलंबित आहे. त्यामुळे पात्र असूनही

संबंधित शेतकऱ्यांच्या खात्यावर मदतीची रक्कम जमा झालेली नाही. रोहा तालुक्यातही हीच परिस्थिती असून, डिसेंबर २०२५ ते ऑक्टोबर २०२६ या कालावधीतील शासन निर्णयानुसार

मदतीस पात्र असलेल्या ८१५ शेतकऱ्यांनाही अद्याप मदतीची प्रतीक्षा करावी लागत आहे.

ई-केवायसीसाठी शेतकऱ्यांना तलाठी कार्यालयांच्या वारंवार चकरा माराव्या लागत

आहेत. मात्र, सर्व्हर डाऊन असल्याने अनेकदा प्रक्रिया पूर्ण होत नसल्याची तक्रार आहे. महिनोमहिने हीच परिस्थिती कायम राहिल्याने ज्येष्ठ आणि सामान्य शेतकरी त्रस्त झाले आहेत. शेताच्या बांधावर जाऊन पंचनामे करणाऱ्या यंत्रणेला ई-केवायसीची प्रक्रिया पूर्ण करता येत नसेल, तर शेतकऱ्यांनी दाद मागायची कुठे? असा संतप्त सवाल उपस्थित केला जात आहे.

रोहा तालुका मागील दुष्काळी मदतीपासूनही अनेक शेतकरी वंचित असल्याचा आरोप करण्यात येत आहे. त्यात पावसाच्या खंडामुळे मिळणाऱ्या दुष्काळी मदतीच्या यादीतून रोहा तालुक्याला वगळण्यात आल्याने शेतकऱ्यांच्या अडचणी आणखी वाढल्या आहेत.

आढावा बैठका कशासाठी? ; संघटनांचा प्रशासनाला सवाल

आमदार, खासदार यांच्या आढावा बैठका होऊनही शेतकऱ्यांच्या प्रश्नावर ठोस तोडगा निघत नसल्याची नाराजी व्यक्त होत आहे. महसूल विभागाने प्रलंबित ई-केवायसीचा प्रश्न तातडीने सोडवून पात्र शेतकऱ्यांना मदत मिळवून द्यावी, अशी मागणी शेतकरी संघटनांकडून करण्यात आली आहे. शेतकरी प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष गणेश भगत आणि बळीराजा फाऊंडेशनचे अध्यक्ष विठ्ठल मोरे यांनी प्रशासनाविरोधात आक्रमक भूमिका घेण्याचा इशारा दिला आहे. प्रलंबित मदत, ई-केवायसी आणि दुष्काळी यादीतून रोहा तालुका वगळण्याच्या मुद्द्यावर लवकरच तहसीलदारांना घेराव घालण्याची तयारी असल्याचे त्यांनी सांगितले.

प्रलंबित ई-केवायसीची वरिष्ठ पातळीवरून चौकशी करून ती तातडीने पूर्ण करावी आणि शेतकऱ्यांना त्यांची थकीत मदत मिळावी, अशी मागणी आता

जोर धरू लागली आहे. त्यामुळे शेतकरी संघटनांचा आक्रमक पवित्रा आणि प्रशासनाची पुढील भूमिका काय राहणार, याकडे रोहा तालुक्याचे लक्ष लागले आहे.

निवडक

नागोठणे शहर काँग्रेसच्या अध्यक्षपदी तसव्वूर अधिकार

● (छायाचित्र : महेश पवार)

नागोठणे : नागोठणे शहर काँग्रेस कमिटीच्या अध्यक्षपदी नागोठणे मोहल्ल्यातील युवा कार्यकर्ते तसव्वूर अब्दुल वहाब अधिकारी यांची अधिकृत नियुक्ती करण्यात आली आहे. रोहा तालुका काँग्रेस कमिटीचे अध्यक्ष मितेश ह. कल्याणी यांनी याबाबतचे जारी केलेले अधिकृत नियुक्तीपत्र नुकतेच काँग्रेस पक्षाच्या रोहा येथील एका बैठकीत तसव्वूर अधिकारी यांना नुकतेच देण्यात आले. रायगड जिल्हा काँग्रेस कमिटीचे जिल्हाध्यक्ष राजाभाऊ ठाकूर यांच्या नेतृत्वाखाली, तसेच जिल्हा उपाध्यक्ष अशफाक पानसरे, जिल्हा सरचिटणीस सुनील देशमुख आणि जिल्हा कोषाध्यक्ष रामप्रकाश कुशवाहा यांच्या प्रमुख मार्गदर्शनाखाली ही नियुक्ती करण्यात आली आहे. रोहा येथील हॉटेल मिराज येथे झालेल्या या बैठकीला काँग्रेसचे रायगड जिल्हा उपाध्यक्ष अशफाक पानसरे, जिल्हा सरचिटणीस सुनील देशमुख, जिल्हा सरचिटणीस सद्दाम देफेदार, सुनील देशमुख, जिल्हा कोषाध्यक्ष रामप्रकाश कुशवाहा, अॅड. सुनील सानप, रोहा पंचायत समितीचे माजी सदस्य बिलाल कुरेशी, आसिफ मुल्ला यांच्यासह जिल्हा व तालुक्यातील काँग्रेस पदाधिकारी व कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

विमानतळाभोवती ‘ऑफिस स्पेस’ची झुंबड!

उरण : नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळावर प्रवासी सेवेसोबतच कार्गो वाहतुकीला चालना मिळत असल्याने विमानतळाभोवती व्यावसायिक हालचालींना वेग आला आहे. कार्गो, लॉजिस्टिक्स, निर्यात-आयात, सीमाशुल्क आणि मालवाहतूक क्षेत्रातील कंपन्यांकडून कार्यालयासाठी जागांचा शोध सुरू असल्याने उलवे, पुण्यनगर आणि द्रोणागिरी परिसरातील व्यावसायिक जागांना आगामी काळात मागणी वाढण्याची शक्यता आहे. विमानतळावर औषधे, नाशवंत व शीतसाखळीतील माल तसेच अवजड माल हाताळण्यासाठी सुविधा विकसित करण्यात आल्या आहेत. कॅथे कार्गो ने मुंबईतील मालवाहतूक सेवा नवी मुंबई विमानतळावर हलवून हाँगकाँगसाठी आठवड्यातून तीन मालवाहू उड्डाणे सुरू केली आहेत. तसेच फेडएक्सकडून सुमारे तीन लाखा चौरस फुटांचे स्वयंचलित मालवाहतूक केंद्र उभारले जात आहे. विमानतळासोबतच जेएनपीए, औद्योगिक क्षेत्रे आणि महामार्गाची जवळची यामुळे परिसराचे व्यावसायिक महत्त्व वाढत आहे. कार्गो एजंट, ट्रांसपोर्टर, गोदामे, निर्यात-आयात कंपन्या आणि पूरक व्यवसायांना कार्यालयीन जागांची गरज वाढण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे विमानतळावर विमानांची वर्दळ वाढण्याआधीच उलवे-पुण्यनगर-द्रोणागिरीच्या व्यावसायिक क्षेत्राला नवे ‘टेकऑफ’ मिळण्याची चिन्हे दिसत आहेत.

सुधागडच्या ठाणाळेत उद्धवसेनेला बळ

पाली/वेणसे : शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाच्या सुधागड तालुक्यातील संघटनात्मक बांधणीला ठाणाळे गावातून बळ मिळाले आहे. असंख्य कार्यकर्त्यांनी शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षामध्ये प्रवेश केला. शिवसेना पक्षप्रमुख तथा महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे, माजी पर्यावरण मंत्री आदित्य ठाकरे, रायगड जिल्हा संपर्कप्रमुख प्रसाद भोई, जिल्हा प्रमुख सु्रेंद्र म्हात्रे यांच्या आदेशाने तालुका प्रमुख नंद सुतार, उपतालुका प्रमुख किशोर दिघे यांच्या मार्गदर्शनाने आणी किशोर पवार यांची सुधागड तालुक्यात चालू असलेली समाजसेवा व पक्ष बांधणी आणि निडर नेतृत्वावर विश्वास ठेवून शाखा प्रमुख चंद्रकांत फाटे विभाग संघटिका नांदराव विभाग साधना फाटे यांच्या उपस्थितीत ठाणाळे गावातून कार्यकर्त्यांनी पक्षप्रवेश केला. जनतेच्या दैनंदिन अडीअडचणी, स्थानिक विकासाचे प्रश्न, मूलभूत सुविधा, रोजगार, शेतकरी व सर्वसामान्य नागरिकांच्या समस्या समजून घेऊन त्या सोडवण्यासाठी पासपुरावा करणे हे आपले प्रमुख उद्दिष्ट आहे. पदपेक्षा जनतेशी असलेला संपर्क आणि त्यांच्या प्रश्नांसाठी केलेले काम महत्त्वाचे आहे, असा निर्धार किशोर पवार यांनी व्यक्त केला. दरम्यान, या पक्षप्रवेशामुळे ठाणाळे परिसरात शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाच्या संघटनेला नवचैतन्य मिळाल्याचे स्थानिक पदाधिकाऱ्यांनी सांगितले.

सारडे जिल्हा परिषद शाळेला संगणक भेट

। उरण । प्रतिनिधी ।

आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या युगात ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना संगणक व माहिती-तंत्रज्ञानाचे ज्ञान मिळावे आणि त्यांना शिक्षणाच्या नव्या संधी उपलब्ध व्हाव्यात, या उद्देशाने इन्न व्हील क्लब ऑफ बॉम्बे डाऊनटाऊन यांच्या वतीने रायगड जिल्हा परिषद शाळा, सारडे येथे संगणक भेट देण्यात आला. या उपक्रमांमुळे ग्रामीण विद्यार्थ्यांना आधुनिक शिक्षणाची नवी दिशा मिळणार असून, विद्यार्थ्यांमध्ये उत्साहाचे वातावरण निर्माण झाले. या स्तुत्य उपक्रमाचे आयोजन इन्न व्हील क्लब ऑफ बॉम्बे डाऊनटाऊनच्या अध्यक्षा हेतल खोना, सचिव भारती विक्रमसी तसेच क्लब सदस्य आशिषा दावडा व मीनल शहा यांच्या

रामकुमार गुप्ता उत्तरकाशीत बेपत्ता

नेरळ : कर्जत तालुक्यातील डीकसळ येथील ‘पूजा स्वीट्स’चे मालक सुमित गुप्ता यांचे वडील रामकुमार हनुमान गुप्ता (६५) हे उत्तरकाशी येथील गंगोत्री-गोमुख परिसरात देवदर्शनासाठी गेले असता बेपत्ता झाले अ। हे त. २५ सप्टेंबर रोजी गंगोत्री-गोमुख ट्रेक मार्गावरील परिसरात ते सुमारे १३० मीटर खोल दरीत पडल्याची माहिती आहे. रामकुमार गुप्ता हे पाच जणांच्या गटासोबत गोमुखच्या दिशेने जात होते. बेपत्ता गुप्तांचा शोध युद्धपातळीवर सुरू आहे.

सायबर क्राईम जनजागृतीसह आदर्श शिक्षक पुरस्कार सोहळा उत्साहात

। महाड । प्रतिनिधी ।

रोटरी क्लब ऑफ महाडतर्फे ‘सायबर क्राईम अँड सायबर सिक्युरिटी’ या विषयावर जनजागृतीपर व्याख्यान तसेच आदर्श शिक्षक पुरस्कार वितरण सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले. नागरिकांनी सायबर गुन्हांपासून सावध राहावे आणि शिक्षकांच्या कार्याचा गौरव व्हावा, या उद्देशाने हा उपक्रम राबविण्यात आला. सायबर क्राईम अँड सायबर सिक्युरिटी एक्सपर्ट तथा माणगावचे अॅडव्होकेट रोशन पांढरे आणि महाडचे प्रदीप काळे यांनी

उपस्थितांना मार्गदर्शन केले. ऑनलाईन फसवणूक, सोशल मीडियाचा सुरक्षित वापर, संशयास्पद लिंक, अनोळखी कॉल तसेच ओटीपी, पीन, पासवर्ड व बँकिंग माहिती सुरक्षित ठेवण्याबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले. यावेळी शिक्षण क्षेत्रात उल्लेखनीय योगदान देणाऱ्या

स्मिता पवार, अनंत गायकवाड आणि प्रतिभा उपाध्ये यांना ‘आदर्श शिक्षक पुरस्कार’ देऊन गौरविण्यात आले. पुरस्कार सोहळ्याचे नियोजन रोटेरियन डॉ. ऋतुजा गावडे यांनी केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वी आयोजनासाठी रोटरी क्लब ऑफ महाडचे अध्यक्ष रोटेरियन राजीव वनारसे, प्रोजेक्ट चेअरमन रोटेरियन

‘हातरिक्षा चालकांचे ई-रिक्षाने पुनर्वसन करा’

। माथेरान । प्रतिनिधी ।

माथेरानमधील हातरिक्षांची प्रथा बंद करून संबंधित चालकांचे ई-रिक्षाद्वारे तातडीने पुनर्वसन करावे, अशी मागणी कोकण विभागचे शिक्षक आमदार ज्ञानेश्वर म्हात्रे यांनी रायगड जिल्हाधिकारी तथा सनियंत्रण समितीच्या मानद सचिवांकडे पत्राद्वारे केली आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने ६ ऑगस्ट २०२५ रोजी माथेरानमधील हातरिक्षा सहा महिन्यांत बंद करून चालकांचे ई-रिक्षाद्वारे पुनर्वसन करण्याचे आदेश दिले होते. मात्र, आदेशाला वर्ष उलटूनही हातरिक्षा सुरू असल्याने श्रमिक रिक्षा संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी आमदार म्हात्रे यांची भेट घेऊन

प्रश्न मांडला. दरम्यान, पायलट प्रोजेक्ट अंतर्गत ई-रिक्षांची संख्या कमी असल्याने विद्यार्थ्यांना अडचणीचा सामना करावा लागत आहे. माथेरानहून कर्जत व कल्याण येथे शिक्षणासाठी जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दस्तुरी नाका ते टॅक्सी स्टॅंडपर्यंत चार-पाच किलोमीटर पायी जावे लागत असल्याने विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षेसाठी ई-रिक्षांची संख्या तातडीने वाढवावी, अशी मागणीही म्हात्रे यांनी केली. यावेळी प्रकाश सुतार, सुनील शिंदे, सचिन दामेकर, अनिता रंजणे, अनिल घोणे, रमेश सकपाळ, झहूर चिपाडे, चंद्रकांत चावरे आणि भरत कारंडे उपस्थित होते.

उकडीचे मोदक स्पर्धेला महिलांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद

सुरेखा बिराजदार प्रथम, वैशाली मलबारी द्वितीय क्रमांकाच्या मानकरी

। पेण । प्रतिनिधी ।

गणरायाच्या आगमनाने घराघरांत दारुळणारा उकडीच्या मोदकांचा सुगंध आणि महिलांच्या पाककलेतील सर्जनशीलतेचा सुरेख मिलाफ पेणमध्ये अनुभवायला मिळाला. महिलांचा पाककला कोशल्याला हक्काचे व्यासपीठ मिळवून देण्याच्या उद्देशाने इनरव्हील क्लब ऑफ पेणतर्फे आयोजित करण्यात आलेल्या उकडीचे मोदक स्पर्धेला महिलांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला. या स्पर्धेत सुरेखा बिराजदार यांनी प्रथम, तर वैशाली मलबारी यांनी द्वितीय क्रमांक पटकवाला.

स्पर्धेच्या परीक्षक म्हणून पनवेलच्या प्रसिद्ध पाककला तज्ज्ञ संध्या कल्याणकर यांनी काम पाहिले. त्यांनी स्पर्धकांना उकडीचे मोदक बनवितांना घ्यावयाची काळजी, उकडीची योग्य पद्धत, सारणाची चव आणि मोदकाच्या कलात्मक बांधणीबाबत मार्गदर्शन केले.

२५० ते ३०० परदेशी भक्तांनी घेतले दर्शन मनोज मोरे यांचा थाई भाषेतून अस्खलित संवाद

थायलंडचे भक्त बल्लाळेश्वराचरणी लीन

। पाली/वेणसे । प्रतिनिधी ।

अष्टविनायक तीर्थक्षेत्र असलेल्या पालीतील बल्लाळेश्वराच्या दर्शनासाठी दरवर्षीप्रमाणे यंदाही थायलंड येथील गणेशभक्तांचा उत्साह ओसंडून वाहत आहे. अनंत चतुर्दशीच्या सांगतेनंतर दरवर्षी मुंबईतील गणेशोत्सव अनुभवून पालीमध्ये येणाऱ्या या परदेशी भक्तांची बल्लाळेश्वर चरणी असलेली अथांग भक्ती संपूर्ण परिसरात कौतुकाचा विषय उरत आहे. मागील दोन दिवसांपासून सुरू असलेल्या या प्रवासात तब्बल २५० ते ३०० थायलंडवासियांनी बल्लाळेश्वराचे

भाविकतेने दर्शन घेतले असून, सोमवारी (दि. २८) देखील थाई भाविकांचा मोठा समूह पालीत दाखल झाला. परदेशातून आलेल्या या गणेश भक्तांशी संवाद साधताना भाषेचा अडसर पूर्णपणे दूर झाला तो स्थानिक भाषेत मोरे यांनी थायलंडच्या भक्तांशी थेट त्यांच्या मातृभाषेत म्हणजेच ‘थाई’ भाषेत अस्खलितपणे साधलेला संवाद पाहून उपस्थित सर्वच स्थानिक व भाविक अचंबित झाले. थायलंड येथील मास्टर बेस्ट या ग्रुपच्या माध्यमातून दरवर्षी शेकडो

गणेशभक्त भारताच्या दौऱ्यावर येतात. या परदेशी पाहुण्यांना येथील धार्मिक परंपरा, बल्लाळेश्वराचे महात्म्य आणि स्थानिक संस्कृती मनोज मोरे अत्यंत सोप्या भाषेत समजावून सांगत आहेत. आपल्याच भाषेत मार्गदर्शन मिळत असल्याने थायलंडचे भाविक अत्यंत आनंदी आणि भारावून गेले आहेत. मनोज मोरे यांच्या या संवादाचे व्हिडिओ सध्या सोशल मीडियावर मोठ्या प्रमाणावर व्हायरल होत असून, त्यांच्यावर कौतुकाचा वर्षाव होत आहे. या सांस्कृतिक देवाणघेवाणीतून दोन्ही देशांतील धार्मिक व आंतरराष्ट्रीय पर्यटनाला मोठी उभारी मिळत आहे.

कालेकर यांची प्रमुख उपस्थिती होती. त्यांनी स्पर्धक महिलांचे कौतुक करून त्यांच्या पाककला कोशल्याला शुभेच्छा दिल्या. पाककला कोशल्याला व्यासपीठ मिळावे, यासाठी इनरव्हील क्लबतर्फे अशा विविध स्पर्धांचे आयोजन करण्यात येते, असे क्लबच्या अध्यक्षा संयोगिता टेमघरे यांनी सांगितले. कार्यक्रमाला रूची महालकर, सोनाली पाटील, सुषमा तेलंगे, नीलिमा पाटील, भावना पारे, दीपिका शिंगवण, प्रियाका राजे, प्रियांका मुखर्जी, आलीना सय्यद यांच्यासह क्लबच्या सदस्यांची उपस्थिती होती.

...तर तिघांनाही घालवा

निवडणूक आयोगातील भानगडींमुळे मुख्य आयुक्त ज्ञानेशकुमार यांना घालवण्याची मागणी पेटली आहे. इंडिया आघाडीची बैठक होत आहे. सीजेपी दोन ऑक्टोबरपासून मुंबईत आंदोलन सुरू करणार आहे. तर उध्दव आणि राज ठाकरे चार ऑक्टोबरला मोर्चा काढणार आहेत. नीट पेपरफुटीनंतरची ही अशी दुसरी भानगड आहे की ज्यात म्हटले तर भाजपचा थेट संबंध नाही. पण तरीही भाजपवाले या कथित भानगडी करणाऱ्यांच्या पाठीशी उभे आहेत. नीटची परीक्षा लेखी नव्हे तर ऑनलाईन घ्यावी अशी सूचना भाजपच्या मंत्र्यांनी फेटाळली होती व त्यानंतर पण फुटल्याचे उघड झाले होते. निवडणूक आयोगाच्या प्रकरणात तर एसआयआर नावाने जी काही मतदारांघाटांची तपासणी चालू आहे ती निव्वळ भाजपचा फायदा करून देण्यासाठी आहे हे स्पष्ट झाले आहे. देशभरात आतापर्यंत एकूण १३ कोटी मतदारांची नावे यादीतून काढून टाकण्यात आली आहेत. बंगालमध्ये यादीतून वेचून वेचून नावे वगळली गेली. या वगळलेल्यांना त्याविरुध्द अपील करण्यासाठी वेळच उरणार नाही अशी व्यवस्था केली गेली. त्यातूनही ज्यांनी अपील केले व ते मान्य झाले तरीही त्यांची नावे समाविष्ट झाली नाहीत. थोडक्यात काहीही करून भाजपला जिंकवून देण्यासाठी हे कारस्थान रचले गेले. यामागे मुख्य आयुक्त ज्ञानेश कुमार आहेत असे आतापर्यंतच्या बातम्यांवरून दिसत होते. या ज्ञानेशांच्या निर्णयांना अन्य दोन आयुक्तांनी गेल्या दहा महिन्यात चौदा वेळा आक्षेप घेतले व काही निर्णय सरळसरळ बेकायदा आहेत असे म्हटले. तरीही ज्ञानेशांनी आपले निर्णय पुढे रेटले. त्यामुळे ते मुख्य खलनायक असल्याचे समोर आले. पण हा केवळ आयोगातील मतभिन्नतेचा प्रकार होता, बाकी सर्व कायद्यानुसार आहे असे दाखवण्याचा प्रयत्न आता आयोगाने सुरू केला आहे. त्यानुसार शनिवारी तीनही आयुक्तांची एक बैठक घेण्यात आली व तिच्यात सर्वसमंतीने पूर्वीच्या निर्णयांमध्ये काही सुधारणा करण्यात आल्या. या बैठकीनंतर अशा प्रकव्यांमध्ये आता यावर जणू पडदा पडला आहे अशा रीतीने निवेदन करण्याचा प्रयत्न केला. असे झाल्यामुळे आता ज्ञानेश यांच्यासोबत अन्य आयुक्तांच्या कामाबद्दलही शंका निर्माण झाल्या आहेत.

बेकायदेशीरपणाला मान्यता ?

इंडियन एक्सप्रेसने आयोगातील ज्या भानगडींना वाचा फोडली त्यांच्या बातमीवर आयोगाच्या शनिवारच्या प्रकरा परिषदेने एका अर्थाने शिक्षामोर्तब झाले. ज्ञानेशकुमार हुकुमशाही पध्दतीने कारभार करतात हा त्या बातम्यांमधला महत्त्वाचा किंवा एकमेव मुद्दा नव्हता. ते बेकायदा निर्णय घेतात व विवेक जोशी व सुखबीरसिंग संधू यांनी वेळोवेळी या कायदे वा नियमभंग दाखवून दिला आहे हे त्या बातम्यांचे मर्म होते. गोव्यातील ९७ मतदारांची दोनदा तपासणी झाली. अपिलालातील सुनावणीमध्ये या मतदारांनी आवश्यक ती कागदपत्रे सादर केली. त्यानंतर स्थानिक निवडणूक अधिकाऱ्याने या नागरिकांना मतदारांघादीत पुन्हा समाविष्ट करण्याचा प्रयत्न केला. एक जबाबदार अधिकारी म्हणून तसे करण्याचा त्यांना पूर्ण अधिकार आहे, नव्हे, ती त्यांचीच जबाबदारी आहे. पण इसीआय नेट या एएमध्ये अशी काही पाचर मारून ठेवण्यात आली आहे की असे नावांचे बदल दिल्लीतील आयटीसी टीमच करू शकते. ही टीम अर्थातच ज्ञानेश व पर्यायानेभाजपच्या इशाऱ्यावर काम करत असारी असा संशय आहे. खालच्या अधिकाऱ्याला नाकाबन दिल्लीतील आयटीच्या टीमकडे असे अधिकार देणे हे बेकायदा असल्याचे संधू व जोशी यांनी सांगितले. त्याची तपासणी करू असे आयोगाने आता म्हटले आहे. निव्वळ इतक्यानेच संधू व जोशी यांचे समाधान झाले असेल तर त्यांच्या नेकी व प्रामाणिकपणावर शंका येणे क्रमप्राप्त आहे. दुसरा मुद्दा फॉर्म सहाचा आहे. नवीन मतदाराच्या नोंदणीसाठी हा फॉर्म भरावा लागतो. पूर्वी १८ वर्षे झाली की पत्ता, ओळख आणि जन्मतारीख यांची प्रमाणपत्रे देऊन सहज नोंदणी होत होती. आता मात्र तरणांच्या आईबापांची नावे गेल्या मतदारांघादीत होती का याची तपासणी केली जात आहे. त्यांच्या जन्मतारखांचे पुरावे मागितले जात आहेत. तो तपशील भरल्याखेरीज फॉर्म सहा मान्य केला जात नाही. फॉर्ममध्ये असा प्रश्न नव्याने समाविष्ट करून मतदारांची अशी अडवणूक करणे हे बेकायदा आहे जोशी यांनी म्हटले होते. त्यांच्या आक्षेपानंतरही फॉर्ममधील हा क्लॉज कायम ठेवला गेला आहे. शनिवारच्या बैठकीत जोशी व संधू यांनी ज्ञानेशांना यावरून धारेवर धरायला हवे होते. हा क्लॉज हटवला जायची मागणी करायला हवी होती. तसे झाले नसेल तर आपण च्याला बेकायदा म्हटले त्यालाच संधू व जोशी यांनी आता मान्यता दिली आहे असा अर्थ होतो.

आग न विझवणारे कारकून

शनिवारी खरे तर आयोगाच्या तीनही आयुक्तांनी एकत्रित पत्रकार परिषद घ्यायला हवी होती. सर्व प्रस्नांची समोरासमोर उत्तरे द्यायला हवी होती. तसे न होता आयोगाच्या प्रवक्त्याला पुढे केले गेले व सर्व काही एकमताने उत्तम चालू आहे असा देखावा निर्माण केला गेला. याला संधू व जोशी यांनी अप्रत्यक्षपणे अनुमती दिली आहे असेच म्हणावे लागेल. तसे असेल तर ज्ञानेशकुमार यांच्याप्रमाणेच या अन्य दोघांकडूनही फारशा अपेक्षा बाळगण्यात अर्थ नाही. किंबहुना आता फक्त ज्ञानेशच नव्हे तर या दोन्ही आयुक्तांच्या देखील राजीनाम्याची मागणी विरोधकांना करावी लागेल. मुळात गेले वर्षभर बेकायदा गोष्टी घडत असताना केवळ कागदावर आपला निषेध नोंदवून संधू व जोशी यांनी आपली चाकरी चालू ठेवली असेल तर तोच मोठा गुन्हा आहे. निवडणूक आयुक्त हे घटनात्मक पद आहे. त्यांच्या हातात खूप मोठी शक्ती आहे व लोकशाहीमध्ये त्यांच्यावर मोठी जबाबदारीही आहे. पण संधू आणि जोशी यांनी गेल्या वर्षभरात ती पूर्णांशाने पार पाडली नाही. आता किमान ज्ञानेश कुमार यांची हुकुमशाही उघड झाल्यानंतर तर त्यांनी खुलेपणाने यावर बोलायला हवे होते किंवा निदान परवाच्या बैठकीत स्पष्ट भूमिका घ्यायला हवी होती. पण तोंडदेखला निषेध करून ते पदाला चिकटून राहत असतील तर ते ज्ञानेश कुमार यांच्याहूनही अधिक आक्षेपाई वागत आहेत असे म्हणावे लागेल. त्यांच्या पदावर राहण्याने जनतेचे अधिक नुकसान होणार आहे. आग लागली तर ती न विझवता नुसती तिची कागदोपत्री नोंद करून ठेवणारे असले कारकून लोकशाहीच्या उपयोगाचे नाहीत. या प्रस्नावर महाराष्ट्रात अजून म्हणावी तशी जगमूती झालेली नाही. तूर्तस लगेचच निवडणुका नसल्याने लोक गाफील आहेत. मतदार म्हणूनच्या कागदपत्रात त्रुटी असल्याच्या नोटिसा काढल्याचे आयोग म्हणत असला तरी असंख्य मतदारांना या नोटिसा मिळालेल्या नाहीत. परवा दिल्लीत खुद्द कपिल सिब्बल यांनीही आपल्याला नोटीस मिघाली असल्याचे बाहेरून कळले हे पत्रकार परिषदेत सांगितले. त्यामुळे राजकीय पक्षांनी याबाबत वेळीच सजग होऊन आपापल्या मतदारांची काळजी घेणे आवश्यक आहे. शिवाय आयोग साफ करण्यासाठी आंदोलनाचा रेटा लावण्याचीही गरज आहे.

। विचार

भारतीय विमान कंपन्यांना अनेकदा

सिंगापूर, दुबई, मलेशिया किंवा

श्रीलंकेतील ‘एमआरओ’ केंद्रांमध्ये

विमाने पाठवावी लागत होती.

त्यासाठी मोठा खर्च होत होताच ;

पण विमाने सेवेत रहात नसल्याने

कंपन्यांचे आर्थिक नुकसानही

होत होते. विमान उद्योगात प्रत्येक

तास महत्त्वाचा असतो. विमान

जमिनीवर उभे राहिल्यास उत्पन्न

न मिळून देखभालीसाठी लागणारा

वेळ आणि खर्च दोन्ही कमी करणे

आवश्यक असते.

भारतातील नागरी विमान वाहतूक क्षेत्र गेल्या दशकात अभूतपूर्व वेगाने वाढले आहे. प्रवाशांची संख्या सातत्याने वाढत आहे. नवीन विमानतळ उभारली जात आहेत. प्रादेशिक हवाई संपर्काला चालना मिळत आहे आणि भारतीय विमान कंपन्या अनेक नवीन विमानांची ऑर्डर देत आहेत. जगातील सर्वात वेगाने वाढणाऱ्या विमान बाजारपेठांमध्ये भारताची गणना होत असताना, या क्षेत्रातील एक मोठी विसंगती मात्र कायम आहे. भारतीय विमाने देशात उड्डाण करत असली, तरी त्यांच्या देखभाल, दुरुस्ती आणि ओव्हरहॉलसाठी (मॅटेन्स, रिपेअर अँड ओव्हरहॉल) परदेशातील केंद्रांवर अवलंबून रहावे लागत होते. यामुळे दरवर्षी हजारो कोटी रुपयांचे परकीय चलन देशाबाहेर जात होते. आता केंद्र सरकारने ‘एमआरओ’ क्षेत्रासाठी केलेल्या धोरणात्म क सुधारणांमुळे भारत या परिस्थितीत बदल घडवून आणण्याचा प्रयत्न करत आहे. हा प्रयत्न यशस्वी झाला, तर भारत केवळ मोठी विमान बाजारपेठ राहणार नाही, तर विमान देखभालीचे जागतिक केंद्र म्हणूनही उदयास येऊ शकतो. विमान उद्योगात ‘एमआरओ’ हे अत्यंत महत्त्वाचे क्षेत्र मानले जाते. प्रत्येक विमानाला ठराविक कालावधीनंतर तांत्रिक तपासणी, इंजिन ओव्हरहॉल, सुटे भाग बदलणे आणि सुरक्षेच्या दृष्टीने अनेक प्रक्रिया पूर्ण कराव्या लागतात. या प्रक्रियेशिवाय कोणतेही विमान उड्डाण करू शकत नाही. त्यामुळे ‘एमआरओ’ उद्योग हा विमान वाहतुकीचा कणा मानला जातो ; परंतु भारतात या क्षेत्राचा अपेक्षित विकास झाला नाही.

। चर्चा आजची

जिल्ह्याचे ठिकाण असलेल्या अलिबाग स्थानकात सुविधांचा प्रचंड अभाव निर्माण झाला आहे. कंत्राटी स्वकपात असलेल्या स्वच्छता विभागाचा कारभार स्तुप्त असून, ठिकठिकाणी कचऱ्याचा ढिगारा पडलेला आहे. अनेक भागात गवत व सखल भागात पाणी साचलेले आहे. स्वच्छतेमध्ये तृतीय क्रमांक मिळवणाऱ्या अलिबाग एसटी बसस्थानकाची स्वच्छता कागदावर अशी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. स्थानकाच्या परिसरात ठिकठिकाणी कचऱ्यासह गवताचे साम्राज्य निर्माण झाले आहे. स्वच्छतागृह बंद स्थितीत असून, त्या परिसरात दुर्गंधी निर्माण झाली आहे. त्यामुळे प्रवाशांच्या सुरक्षेचा प्रश्न ऐणीवर आला आहे. स्वच्छतेसाठी नेमण्यात आलेल्या ठेकेदारांचे कामकाज संशयास्पद असल्याची चर्चा नागरिकांकडून व्यक्त केली जात आहे. अलिबाग स्थानकाला सुविधांची प्रतीक्षा लागून राहिली असून, याबाबत एसटी महामंडळ अलिबाग स्थानकाच्या विकासासाठी पुढाकार घेईल का, असा प्रश्न उपस्थित केला जात आहे.

अलिबाग हे जिल्ह्याचे ठिकाण आहे. या जिल्ह्याच्या ठिकाणी एसटी महामंडळाचे आगार व स्थानक अलिबागमध्ये आहे. अलिबाग आगारात अडीचशेहून अधिक कर्मचारी आहेत. त्यामध्ये दीडशेहून अधिक चालक व वाहकांचा समावेश आहे. स्थानकात ६८ एसटी बस असून, एसटीला महिन्यातून सुमारे पाच कोटी रुपयांचे उत्पन्न मिळते. अलिबाग तालुक्यासह अनेक भागातील हजारो प्रवासी एसटीतून प्रवास करतात. वेगवेगळ्या विभागातील जिल्हा व तालुका शासकीय कार्यालये, शाळा, महाविद्यालये आहेत. नोकरीबरोबरच शिक्षणासाठी अलिबागमध्ये येणाऱ्यांची संख्या मोठ्या प्रमाणात आहे. पर्यटकांची ओघही अलिबागमध्ये प्रचंड आहे. नियमीत कामाला येणारे प्रवासी, पर्यटक, विद्यार्थी एसटी बसमधून प्रवास करणाऱ्यावर अधिक भर देतात.

प्रवाशांना चांगली सुविधा मिळावी म्हणून स्थानकाच्या परिसरात सामाजिक बांधिलकीतून

स्वच्छतागृह उभारले आहे. लाखो रुपये खर्च करून हे स्वच्छतागृह मागील काही वर्षांपूर्वी बांधले आहे.स्थानक स्वच्छ व सुंदर दिसावे यासाठी एसटी महामंडळाने एका खासगी कंपनीला ठेका दिला आहे. या कंपनीच्या मार्फत अलिबाग स्थानकाची स्वच्छता राखली जाते. मात्र, स्थानकाच्या आवाराचं ठिकठिकाणी कचऱ्याचे साम्राज्य आहे. स्थानकाच्या आवारात असलेल्या हिरकणी कक्षाच्याबाजूलाच कचऱ्याचा ढिगारा पडलेला असतो. स्थानकामधील स्वच्छतागृहाची अवस्था दयनीय झाली आहे. स्वच्छतागृहाच्या परिसराला गवत, झुडपानी विळखा घातला आहे. स्वच्छतागृहातील अनेक साहित्य तुटलेल्या अवस्थेत आहेत. स्वच्छतागृहाच्या बाजूने फिरकणाऱ्यांना नाक दाबून प्रवास करावा लागत आहे. गेली अनेक दिवसांपासून हे स्वच्छतागृह बंद स्थितीत आहे. त्यामुळे त्याची अवस्था अधिकच बिकट झाली आहे. अलिबाग स्थानकाच्या परिसरातील कोपऱ्यात गेल्या अनेक वर्षांपासून असलेल्या स्वच्छतागृहात जाणे नकोसे झाले आहे. दुर्गंधीबरोबरच साचलेल्या सांडपाण्यामुळे आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. अलिबाग एसटी बस स्थानकातील स्वच्छतागृहामधील अव्च्छतेबाबत गेल्या अनेक दिवसांपासून प्रवासी फेकडून तक्रारी केल्या जात आहेत. मात्र, या तक्रारीचे निराकरण करण्यास आगार व्यवस्थापक उदासीन ठरले आहे. आगार व्यवस्थापकांकडून अक्षम्य दुर्लक्ष होत

जोडणारे आहे. मोठी देशांतर्गत विमान बाजारपेठ, वाढणारी विमानांची संख्या, तुलनेने कमी मनुष्यबळ खर्च आणि अभियांत्रिकी क्षेत्रातील मजबूत कौशल्य ही भारताची जमेची बाजू आहे. या सर्वांचा योग्य वापर झाला, तर भारत केवळ स्वतःच्या विमानांचीच नव्हे, तर इतर देशांमधील विमानांचीही देखभाल करू शकतो ; मात्र ही संधी साधण्यासाठी केवळ धोरणात्मक सवलती पुरेशा ठरणार नाहीत. सर्वात मोठे आव्हान म्हणजे कुशल मनुष्यबळाची उपलब्धता. ‘एमआरओ’ उद्योगात विमान देखभाल अभियंते, एंक्विऑनिक्स तज्ज्ञ, इंजिन विशेषज्ञ, संरचना अभियंते आणि अत्याधुनिक उपकरणे हाताळणारे प्रशिक्षित तंत्रज्ञ आवश्यक असतात. आज भारतात अशा कौशल्यांची कम तरता आहे. त्यामुळे अभियांत्रिकी महाविद्यालये, आयटीआय, विमान प्रशिक्षण संस्था आणि उद्योग यांच्यात अधिक समन्वय निर्माण करणे आवश्यक आहे. जागतिक दर्जाच्या प्रशिक्षणाला प्राधान्य दिल्याशिवाय भारताला या क्षेत्रात नेतृत्व मिळवणे कठीण जाईल. संशोधन आणि विकास हेही तितकेच महत्त्वाचे क्षेत्र आहे.

आज ‘एमआरओ’ उद्योग कृत्रिम बुद्धिमत्ता, डेटा विश्लेषण, डिजिटल ट्विन तंत्रज्ञान, रोबोटिक्स आणि प्रेडिक्टिव्ह मॅटेन्सकडे वेगाने वाटचाल करत आहे. भविष्यात विमानांच्या सेन्सरमधून मिळणाऱ्या माहितीच्या आधारे बिघाड होण्यापूर्वीच दुरुस्ती केली जाईल. या अत्याधुनिक तंत्रज्ञानात गुंतवणूक न केल्यास भारत केवळ स्वस्त मजुरी देणारा देश राहील. उलट, संशोधनावर भर दिल्यास भारत उच्च मूल्यवर्धित सेवा देणारा जागतिक भागीदार बनू शकतो. नियामक प्रक्रियेतही सुधारणा आवश्यक आहेत. विमान उद्योगात सुरक्षा ही सर्वोच्च प्राधान्याची बाब आहे. त्यामुळे प्रत्येक ‘एमआरओ’ केंद्राला आंतरराष्ट्रीय मानके पूर्ण करावी लागतात. परवानग्या, प्रमाणपत्रे आणि नियामक मंजूरी वेळेत मिळाल्या नाहीत, तर उद्योगाचा वेग मंदावतो. त्यामुळे नागरी विमान वाहतूक महासंचालनालयाने (डीजीसीए) जागतिक सर्वोत्तम पद्धती स्वीकारून प्रक्रिया अधिक सुलभ करणे आवश्यक आहे. जागतिक स्पर्धाही कमी नाही. सिंगापूर, दुबई, मलेशिया आणि तुर्की यांसारख्या देशांनी गेल्या अनेक वर्षांमध्ये ‘एमआरओ’ क्षेत्रात मोठी गुंतवणूक केली आहे.

उत्कृष्ट पायाभूत सुविधा, वेगवान सेवा आणि जागतिक दर्जाचे कौशल्य यांच्या जोरावर त्यांनी मोठ्या बाजारपेठेवर कब्जा केला आहे. भारताला

या देशांशी स्पर्धा करावची असेल, तर खर्च कमी ठेवण्याबरोबरच गुणवत्ता, वेळेचे नियोजन आणि विश्वासाहता यांवरही भर द्यावा लागेल.

या क्षेत्राचा आणखी एक महत्त्वाचा पैलू म्हणजे रोजगारनिर्मिती. ‘एमआरओ’ उद्योगात निर्माण होणारे रोजगार हे उच्च कौशल्य़ाधारित आणि चांगल्या वेतनाचे असतात. एक मोठे ‘एमआरओ’ केंद्र हजारो थेट आणि अप्रत्यक्ष रोजगार निर्माण करू शकते. त्याचबरोबर सुटे भाग, विशेष उपकरणे, लॉजिस्टिक्स, माहिती तंत्रज्ञान, प्रशिक्षण आणि अभियांत्रिकी सेवा अशा अनेक पूरक उद्योगांनाही चालना मिळते. त्यामुळे हा उद्योग केवळ विमान कंपन्यांसाठी नव्हे, तर संपूर्ण अर्थव्यवस्थेसाठी महत्त्वाचा ठरतो. भारताच्या संरक्षण क्षेत्रालाही याचा मोठा फायदा होऊ शकतो. नागरी आणि संरक्षण क्षेत्रातील अनेक तांत्रिक कौशल्ये महत्त्वाचे असतात. मजबूत ‘एमआरओ’ परिसंस्था तयार झाल्यास लष्करी विमानांची देखभाल, स्वदेशी उत्पादन आणि संरक्षण उद्योगालाही चालना मिळू शकते. ‘आत्म निर्भर भारत’ अभियानाच्या दृष्टीनेही हा महत्त्वाचा टप्पा ठरेल. पुढील दोन दशकांमध्ये जगभरात हजारो नवीन विमानांची भर पडणार आहे. भारतातील विमान कंपन्यांनीही मोठ्या प्रमाणावर विमानखरेदीची घोषणा केली आहे. म्हणजेच ‘एमआरओ’ सेवांची मागणी सातत्याने वाढणार आहे. हा वाढता बाजार भारतासाठी मोठी आर्थिक संधी घेऊन आला आहे. आज योग्य धोरणे, पायाभूत सुविधा आणि कुशल मनुष्यबळ उभारले, तर पुढील काही वर्षांमध्ये भारत जागतिक ‘एमआरओ’ नकाशावर महत्त्वाचे स्थान मिळवू शकतो. एकूणच, केंद्र सरकारने केलेल्या सुधारणांनी योग्य दिशा दाखवली आहे ; मात्र करसवलती आणि धोरणात्मक घोषणा यापलीकडे जाऊन त्यांची प्रभावी अंमलबजावणी करणे अधिक महत्त्वाचे आहे.

उद्योग, सरकार, शैक्षणिक संस्था आणि संशोधन क्षेत्र यांच्यामध्ये मजबूत समन्वय निर्माण झाला, तर भारताला या क्षेत्रात मोठी झेप घेते येईल. आज भारतासमोर केवळ विमाने उडवण्याचे नव्हे, तर जगातील विमान उद्योगाला सेवा पुरवण्याचे स्वप्न आहे. ‘मेक इन इंडिया’नंतर आता ‘मॅटेन इन इंडिया’ ही संकल्पना प्रत्यक्षात उतरवण्याची वेळ आली आहे. भारताने ही संधी ओळखून दीर्घकालीन दृष्टिकोनात स्वीकाराला, तर विमान देखभाल उद्योग देशाच्या आर्थिक विकासातील नवे इंजिन ठरू शकतो. अशा वेळी भारत हा केवळ जगातील मोठी विमान बाजारपेठ म्हणून नव्हे, तर जागतिक विमान उद्योगाचा विश्वासाहर् तांत्रिक भागीदार म्हणूनही ओळखला जाईल.

हैकसंसद्

पितृपक्ष, मानवी मूल्यांची,

कौटुंबिक कृतज्ञतेची शिकवण

सांप्रतच्या आधुनिक काळात पितृपक्षाला श्रद्धेचा केवळ एक विधी न मानता त्याचे धार्मिक आणि आध्यात्मिक महत्त्व समजून घेणे आवश्यक आहे. धार्मिक दृष्टिकोनातून पितृपक्ष हा आपल्या पूर्वजांबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा पवित्र काळ मानला जातो. आपल्या जन्मदात्या पूर्वजांच्या आत्म्याला शांती लाभवी यासाठी या काळात श्राद्ध आणि दानधर्म केला जातो. आपल्या संस्कृतीत पितृपूजन हे देवकणाडतकेच महत्त्वाचे मानले गेले आहे, कारण ज्या पूर्वजांमुळे आपल्याला हे जीवन, संस्कृती आणि संस्कार मिळाले त्यांच्याप्रती कृतज्ञ आणि काळाला अश्रुभ मानून नकोकामी सुरुवात करणे टाळतात. परंतु शास्त्रानुसार आपल्या पूर्वजांचे स्मरण करण्याचा हा काळ अत्यंत पवित्र असून, तो कधीही अमंगळ असू शकत नाही. कावळा आला नाही तर पितर कोपतात हाही एक चुकीचा समज आहे. खरे तर कावळा हे केवळ निसर्गातील एक माध्यम आहे. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे पूर्वज गेल्यानंतर श्राद्ध करण्यापेक्षा माता-पिता हयात असताना त्यांची काळजी असूण हेच खरे श्रेष्ठ कर्तव्य आहे याची जाणीव मनामनात रुजणे गरजेचे आहे. पितृपक्ष ही केवळ एक रूढी नसून ती मानवी मूल्यांची आणि कौटुंबिक कृतज्ञतेची शिकवण आहे.

– प्रदीप अनुसया शंकर मोरे

सुरक्षित आणि खाण्यायोग्य अन्न गरजूंपर्यंत पोहोचविण्यासाठी स्वयंसेवी संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था, हॉटेल व्यावसायिक आणि नागरिक यांच्या समन्वयातून व्यवस्था उभी करता येऊ शकते. अनेक ठिकाणी उरलेले अन्न गरजूंपर्यंत पोहोचविण्याचे उपक्रम सुरू आहेत. अशा उपक्रमांना अधिक व्यापक स्वरूप देण्याची गरज आहे. ‘कम्युनिटी किचन’ किंवा सामुदायिक अन्नवाटप केंद्रांसारख्या संकल्पना अधिक प्रभावीपणे राबविता येतील. मात्र, गरजू लोकांना अन्न देताना त्याची सुरक्षितता, स्वच्छता, साठवणूक आणि वेळेत वितरण यांची विशेष काळजी घेणे आवश्यक आहे. ‘अन्न हे पूर्णब्रह्म’ ही आपली संस्कृतीतील शिकवण केवळ बोलण्यात न राहता ती आपल्या आचरणात उतरली, तर अन्नच्या अपव्ययाला मोठ्या प्रमाणात आळा घालता येईल. अन्नाची नासाडी थांबवूना, अन्नाचा आदर करूया आणि अन्न वाचवून भुकेल्यांच्या जीवनात आशेचा घास देऊया!

- श्याम ठाणेदार, पुणे

